Mor el Cor de Lleó, el rei anglès de llengua occitana i promès amb una catalana

Autor: Marc Pons
Data de publicació: 08-04-2025

És un dels reis mítics medievals europeus i va tenir una curiosa relació amb Catalunya.

El dia 6 d'abril de l'any 1199, de fa 826 anys, a Chasluç (llavors ducat independent d'Aquitània i actualment França), moria Ricard I d'Anglaterra i d'Aquitània (rei d'Anglaterra i duc d'Aquitània), que era conegut amb els sobrenoms "Lionheart" i "Còr de Leon" (Cor de Lleó, en anglès i en occità, respectivament). Ricard era fill del rei Enric II d'Anglaterra i d'Elionor, duquessa independent d'Aquitània, que en casar-se havien formalitzat la unió dinàstica dels dos territoris (conservaven la seva independència, però compartien un poder central comú).

Ricard va ser anomenat "Cor de Lleó" per la seva extraordinària capacitat de lluita al camp de batalla. Sent, encara, hereu al tron, amb una enginyosa combinació de força i de diplomàcia va pacificar una part important dels dominis continentals de la monarquia angloaquitana (Normandia i Anjou), que s'havien rebel·lat contra el poder central de Londres. En aquella ocasió va actuar contra les instruccions del seu pare, però va resoldre la crisi amb èxit. I ja sent rei, va tenir un paper molt destacat en la Tercera Croada (1189-1192), que consolidaria el domini cristià sobre Terra Santa.

La llengua materna de Ricard —i la dels seus germans— era l'occità (la llengua de la seva mare, la duquessa Elionor d'Aquitània, i la de la cancelleria de Bordeus), i en aquell moment era un dels sistemes lingüístics més prestigiosos del món; en contraposició a l'anglès, que era considerat una llengua rústica pròpia de les masses incivilitzades de l'illa britànica. En aquella època, l'occità —també anomenat provençal— era la llengua dels trobadors i dels escriptors i competia amb el llatí com a llengua de cultura i de govern en moltes cancelleries del sud-oest d'Europa.

La primera candidata a esposa de Ricard va ser Dolça de Barcelona. Aquell compromís va ser negociat per la mare del nuvi, Elionor d'Aquitània, i el pare de la núvia, Ramon Berenguer IV, comte independent de Barcelona, que eren

parents llunyans. Finalment aquell compromís no es va portar a terme, però el propòsit era reforçar el parentiu de les dues nissagues amb l'objectiu de reunir, en un futur, un conjunt de dominis que abastarien un territori en forma de mitja lluna, amb York (Anglaterra) a l'extrem nord i Tortosa (comtat de Barcelona) a l'extrem sud.

Ricard va morir als 41 anys al camp de batalla de Châlus lluitant contra les forces del rei Felip August de França. Va morir sense descendència legítima i va ser succeït pel seu germà petit, Joan, anomenat "el Sense Por".

Marc Pons

Podeu accedir a l'article original a través del següent enllaç:
https://www.elnacional.cat/ca/efemerides/mor-cor-lleo-rei-angles-llengua-occitana-promes-catalana_1393889_102.html#